

ΣΩΜΕΡΣΕΤ ΜΩΜ: Η ΛΑΙΔΗ ΜΠΕΤΣΗ ΕΞΟΦΛΕΙ

ΘΕΑΤΡΟ Μ. ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ

Με την επιστροφή του από την καλλιτεχνική περιόδευση του στην Ελληνική επαρχία, ο θίασος της κ. Μαρίας Κοτοπούλη μας επισφαιράζει την έκπληξη μιας όμοιας περιόδου με την πνευματώδη σάτιρα του Σόμερσετ Μώμ «Η Λαίδη Μπέτση

εις θρανιά γάμου! Η λαίδη Μήρσον (Ε. Χαλκούση), που ο γιός της Τσάρλυ (Γ. Γαλιάνος) δε βρίσκεται μονάχα στην παραπάνω κατάσταση, αλλά και κάτω από τη γοητεία της Μπέτση, ζητάει τη συνδρομή του πολυπειρού αδερφού της Πιραντάου (Γ. Παπάς), που είναι κι αυτός εν από τα πάλη στρατασιασμένα θύματα της περήφανης γήρας, για ν' αντιμετωπίσουν μαζί «τόν δχτρά». Ο Πιραντάου δέχεται τη συμμαχία, κι ένας πόλεμος αρχίζει ανάμεσα σ' αυτόν και τη Μπέτση, πόλεμος με όπλα έκβιαστικά, αναγκόμενα στις «μπομπές» που έχει ο καθένας στο ποιητικό του, και που τὰ διασταυρώνουνε μεταξύ τους σάν τραπουλόχαρτα. Η Λαίδη Μπέτση, ώστόσο, που σύγχρονα αντιμετωπίζει δυο πρότασες γάμου, από τη μιά του βαθύπλουτου έβραίου συνταγματάρχη Μονγκόμερου (Αρώνης), κι από την άλλη του επίσης βαθύπλουτου γεροναύαρχου Κάρλαιλ (Γιαννίδης), χωρίς ν' αποδέχεται καμμιάν από δαυτές — παρ' όλη τη μοναδική ευκαιρία που της δίνουν να «ξελασπώσει» — η Λαίδη Μπέτση, λέγω, δεν ξεμπεύεται καθόλου από τόν έρωτα του νεαρού Τσάρλυ, και μονάχα εν' αγέρωχο πείσμα, για λογαριασμό των «παρασιτών» του, είναι που την κάνει να μην άποσφύρει την έπιρσή της από πάνω του. Με μιάν σφάνταστη μαεστρία μεταχειρίζεται τὰ «άτου» των έκβιασμών και της έξυπνάδας της, έτοιμη από τόν τέλος, χωρίς να κάνει καμιά κακή χρήση των πρώτων, άρραβωνιάζει τόν αδερφό της με την κόρη του ναυάρχου — εκμεταλλευόμενη την ερωτική άδυναμία του πατέρα της για νά τόν πείσει νά δώσει τη συγκατάθεση του —, γλυτώνει άπό τὰ νύχια του έβραίου Μονγκόμερου που την έκβιάζει με τόν ταπεινότερο τρόπο για νά δεχτεί τόν γάμο που της προτείνει, κι άφού δίνει μιά σειρά από λαμπρές δοκιμασίες τόν κάθε λογής προσόντων της μπροστά στόν Πιραντάου για λογαριασμό της μοδίστρας της (Στεφανίδου), της λαίδης Μήρσον, και τού γιού της, προκαλεί την αδόξητην «έξοφληση» των υποχρεώσεων τιμής που κρατά στά χέρια του ο Μονγκόμερου, από τόν ίδιο τόν Πιραντάου, που τελικά την παντρεύεται. Ένώ ο Τσάρλυ άποσφύρεται από τη ζωή της με τις «ήθικώτερες» και γοητευτικώτερες άνάμνησες, άνάμνησες που η Λαίδη Μπέτση τὰ κατάφερε νά μνήν τσακίσουνε την καρδιά του!

ΚΡΙΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ Μ. Κ.

Όλο τó έργο είναι δουλεμένο άριστοτεχνικά έτσι, που κάθε σκηνή του νύχει ένα συναρπαστικώτατο ενδιαφέρον. Ποτέ ίσως τóσος άριστοκρατικός έγγλέζικος συμφοροτολογισμός, κυνισμός και ύποκρισία, δεν έσκαπάστηκαν από κομψότερες φράσες κι άπό πιο «επιμμηπια» κοινωικά φερσίματα. Ό σαρκασμός τού συγγραφέα για δλ' αυτά είναι διασφαιρικός κι άμειλιχτος. Δέ σπλαχίζεται ούτε την ίδια την ήρωίδα του την Μπέτση, που περνάει για είδος άνώτερης ποιότητας, άφού την βάνει και κάνει συλλογή-έκβιαστικών έπιστολών, κι άφού την έκθέτει σε άπειρα τεωνίστικα φερσίματα για λογαριασμό της μοδίστρας της, Χιλιάδες λίρες, ταπεινά χαρτοπαταχικά συνδρασμοί, έκβιασμοί, άγοραπωλησίες ανθρώπων και τίτλων εύγένειας, διαποτίζουνε όλες τις λεφτομέρειες των σκηνών της «Λαίδης Μπέτση» με τέτοια «πολιτισμένη» εύπρέπεια που σούρχεται νά σηκωθείς και νά ζητήσεις... συγγνώμη που δεν είσαι... πολυέθνος! Τέτοια ή έέση τού έργου τού Σόμερσετ Μώμ, γερά και τεχνικώτατα υποστηριγμένη, με τη συμβολή τού άληθινά άριστοτεχνικού του διάλογου, και των γιοιότων θεατρική δράση σκηνών του, συγκεντρώνει όλα τὰ προσόντα ενός έργου με πλούσιο κοινωικό περιεχόμενο και με αξιολογώτατη δραματολογική άξία.

Τó άνέβασμα της «Λαίδης Μπέτση» από τó θίασο της κ. Μαρίας, στάθηκε άληθινά δημιουργικό. Η μεγάλη μας καλλιτέχνισσα, μιά έδωσε μιάν άπαραμύλλη Μπέτση, χειμαρρώδικη σέ ζωή, σέ χάρη και σ' έκφραση καλλιτεχνική, πλούσια σ' αισθηματικές μετάπτωσες και τέρα για πέρα γοητευτική μέσα στην άστειρευτή τέχνη της να κανονίζει τη ζωή όλων εκείνων που την περιτριγυρίζουν, σύμφωνα με τη δικαιοσύνη της έπιθυμίας της. Μάθημα μεγάλο ύποκριτικής ή συγκρατημένης κίνησης, ή κυριαρχία της τεχνικής της άπάνω στην ζωστή θεατρική γκάμα της φωνής της. Σέ όρμα άληθινά ώριμου, πολιτισμένου κι άναμφαβήτητα έξαιρετικού πνευματικού καλλιτέχνη, μιά παρουσιάστηκε ο κ. Γ. Παπάς, στόν ρόλο τού πολυπειρού «έξεντλεμαν» Πιραντάου. Κάθε λεφτομέρεια της έρμηνείας του βρισκότανε σέ μιά άμεση κι άδιάκοπη έπαφή με τó κοινό, που χάρηκε πέρα από τó δουλεμένο μ' αίσθημα και συλλογή παίξιμό του. Οι θράμβοι τού ώστόσο στούς ρόλους με «εφράκος», δεν μιά κάνουν νά ξεχνάμε τó πολύτροπο ταλέντο τού έξαιρέτου αυτού θεατρίνου, που προορισμός του είναι ν' άνοθευτεί πλατύτερα σ' άλλους πνευματικώτερους ρόλους. Κι αυτό είναι κάτι πού, βέβαια, δεν θα τó ξεχνάει κι ο ίδιος. Έξαιρετος επίσης στόν χαρακτηριστικό ρόλο τού γεροναυαχί ναυάρχου Κάρλαιλ ο Άντώνης Γιαννίδης, καθώς κι ο κ. Θ. Άρώνης στόν ρόλο τού άριβίστα συνταγματάρχη Μονγκόμερου. Μιά πολύ καλή εμφάνιση επίσης ή κ. Έλένη Χαλκούση στόν ρόλο της λαίδης Μήρσον. Συγκρατημένη κι άξιόπρεπη στόν σκληρό ρόλο της άποφασιστικής μητέρας που δεν διατάζει νά μεταχειριστεί όλα τὰ μέσα για νά υπερασπίσει τó γιό της από τόν κίνδυνο τού εκασού γάμου, κατάφερε περισσότερο από κάθε άλλη φορά νά μιά δώσει συγκινητικές θεατρικές στιγμές. Η διανομή έγω την έντύπωση πός άδίκησε τόν κ. Γ. Γαλιάνο φορτώνοντάς του έναν ρόλο που σίγουρα δεν ήτανε ο άρμολώτερος μέσα στόν θίασο για ν' αναλάβει. Τó άναμφαβήτο ταλέντο τού νέου αυτού θεατρίνου που άποσφαιράζει τóσα πολλά, άδικήθηκε στριμωγμένο στις συμπληγάδες πέτρας μιάς άταίριαστης για την τωρινή φόρμα του εθνικής, και φάηκε έτσι άταίριατο, χωρίς φυσικά νά τó άξίζει. Συμπάθησες στούς ρόλους τούς άκυρίες Ρίτα Μυράτ και Σ. Στεφανίδου, ή πρώτη σάν κόρη τού ναυάρχου Κάρλαιλ, κ' ή δεύτερη σάν κυρία Κλώντ, μοδίστρα της Μπέτσης. Γενικά ή παράσταση είχε ένα γοργό συναρπαστικό ρυθμό, άδιάκοπα έντονο και ζωντανό.

την έξοφλει». Ό Μώμ, γνωστός στό θεατρικό μας κοινό από άλλα έργα, άνάμεσα από τὰ όποια ξεχωρίζει κανείς την «Έρη φλόγα», άνεραχμένη θριαμβευτικά πάλι από την κ. Κοτοπούλη, στη «Λαίδη Μπέτση» βρίσκει την ευκαιρία για μιάν άκόμα φορά νά σαρκάσει τó βίο και τις ήμέρες της ψηλής άγγλικής άριστοκρατίας, στά σπλάγχνα της όποιας μέσα τοποθετεί τόν μύθο του: Η Λαίδη Μπέτση Μπέρολε (Μ. Κοτοπούλη), μιά γνήσια Έγγλέζα άριστοκρατία, διατηρεί άκόμα όλη την άγλη της παλής διοφίας της και της διαβουλευμένης σφιρτάδας της. Τó θριαμβευτικό παρελθόν της δεν τηνε κυνηγά μονάχα με τη ζωντανή παρουσία των τωρινών έπιτοχιών της, αλλά και με τις άπαραίτητες οικονομικές του συνέπειες, που παίρνουνε ένα επικίνδυνο χαρακτήρα, σν αναλογιστεί κανείς τὰ νούμερα των λογαριασμών τόσο αυτήνης, όσο και των υποχρεώσεων τιμής τού άδελφού της Τζέραλντ (Δ. Μυράτ). Τέτοιο τó άδερφικό ζευγάρι των δυο αυτών κωνόσμων είναι φυσικό νά προκαλεί τόν παικό τόν μαμάδων και τόν μπαμπάδων που έχουνε παιδιά, με μεγάλη προίκα και

ΙΝΔΙΚΟΙ ΧΟΡΟΙ. Χορός με θέμα τις καθημερινές άσχολίες της χωριάτισσας. Συναρπαστική σέ τους γάμους κι άπασφαιρείται από έπαγγελματίες χορευτές.